

HİNDİSTAN ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
3. DIŞ TİCARET	5
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:	17

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Hindistan Cumhuriyeti (Bharat Ganrajya)
Nüfus	1,44 milyar
Dil	Hintçe en çok kullanılan resmi dildir.
Yüzölçümü	3.287.263 km ²
Başkent	Yeni Delhi
Başlıca Şehirleri	Mumbai, Kolkata, Chennai, Bengaluru, Haydarabad
Yönetim Şekli	Federal Parlamenter Anayasal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Droupadi MURMU
Para Birimi	Hint Rupisi (INR)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Asya Kalkınma Bankası (ADB), Güneydoğu Asya Ülkeleri Örgütü (ASEAN), BRICS (Brezilya Rusya Hindistan Çin ve Güney Afrika Cumhuriyeti), İngiliz Uluslar Topluluğu (Commonwealth), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Uluslararası Para Fonu (IMF), Uluslararası Standartlar Örgütü (ISO), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), Güney Asya Bölgesel İşbirliği Örgütü (SAARC), Birleşmiş Milletler (UN), Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), Dünya Ticaret Örgütü (WTO)

Coğrafi Konum

Hindistan güney Asya'da yer almakta olup; güneyinde Hint Okyanusu, batısında Pakistan, kuzeyinde Çin, Bhutan ve Nepal, doğusunda ise Bangladeş ve Myanmar ile komşudur. Yüzölçümü bakımından dünyanın yedinci büyük devletidir. Hindistan'ın güneyinde tropikal muson iklimi hâkim iken kuzeyinde iklim ılımandır. Hindistan'ın güney ve orta kesimleri platolardan oluşurken batısında çöller, kuzeyinde ise Himalaya Dağları yer alır.

Siyasi ve İdari Yapı

15 Ağustos 1947 tarihinde İngiltere'den bağımsızlığını kazanan Hindistan Cumhuriyeti'nin yönetim şekli federal cumhuriyettir. Hindistan 28 eyalet ve 8 birlik bölgesinden oluşmaktadır. Eyaletler; Andhra Pradesh, Arunachal Pradesh, Assam, Bihar, Chhattisgarh, Goa, Gujarat, Haryana, Himachal Pradesh, Jharkhand, Karnataka, Kerala, Madhya Pradesh, Maharashtra, Manipur, Meghalaya, Mizoram, Nagaland, Orissa, Punjab, Rajasthan, Sikkim, Tamil Nadu, Telangana, Tripura, Uttar Pradesh, Uttarakhand, West Bengal'dir. Birlik bölgeleri ise Andaman ve Nicobar Adaları, Chandigarh, Dadra and Nagar Haveli and Daman and Diu, Jamnu and Kashmir, Ladakh, Lakshadweep, National Capital Territory of Delhi ve Puducherry'dir. Hindistan'da yasal altyapı 1950 anayasasına ve İngiliz hukukuna dayanır.

Nüfus ve İstihdam

2023 yılında nüfusu 1,44 milyar kişiye ulaştığı tahmin edilen Hindistan'da 2000-07 yılları arasındaki nüfus artış hızı yıllık %1,5 oranında gerçekleşmiştir. Bu oran 2009 ve 2010 yılında da yaklaşık aynı kalmıştır. 2020 yılında nüfus artış oranı %1,1'dir. Bu oran 90'lı yıllarda %1,9, 80'li yıllarda %2,1 ve 60'lı yıllarda %2,3 oranlarında gerçekleşmiştir. Doğum hızının düşeceğine dair iyimser beklentilere

rağmen 2023 yılında Hindistan nüfusunun 1,44 milyara ulaşmıştır. 2020 yılında yaşam beklentisi erkekler için 68,4, kadınlar için 71,2 yıla çıkmıştır. 1951 yılında erkekler ve kadınlar için yaşam beklentisi 32 yıl idi. Kırsal kesimde yaşama oranı diğer gelişen Asya ülkelerine göre çok yüksektir. Halkın %66,9'u kırsal yerleşim yerlerinde yaşamaktadır. Buna karşın şehirlere göç hızla artmaktadır.

Hindistan'da her yıl yaklaşık 10 milyon kişi işgücüne katılmaktadır. Bu durum hükümetin eğitimin kalite ve miktarını artırmak için yatırım yapması gerekliliğini göstermektedir.

Doğal Kaynaklar

Hindistan doğal kaynaklar bakımından çok zengin bir ülke değildir. Hindistan dünya yüzeyinin %2,4'ünü kaplamasına rağmen, dünya nüfusunun %17'sini barındırmaktadır. Bu yüzden doğal kaynak ihtiyacı fazladır. Hindistan'daki en önemli madenler kömür, demir ve boksittir. Petrol ve gazın büyük çoğunluğu ithal edilmektedir. Büyük coğrafi ve iklimsel farklılıklar bölgeler arasında gelir dağılımı ve ekonomik gelişmişlik farklılıklarının sebeplerinden birisidir. Gelişmiş ülkelerin tersine bir durum olarak çalışan nüfusun %60'ı tarım sektöründe istihdam edilmiştir. Göç artmasına rağmen hala sınırlıdır ve Hintlilerin büyük çoğunluğunun geçimi toprağa bağlıdır. Ekilebilir arazinin %40'ı sulanabilir durumdadır ve geriye kalan arazilerde tarımsal üretim yıllık muson yağmurlarına bağımlıdır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	3150,31	3389,69	3732,22	4105,38	4511,85	4951,62	5427,39	5944,38
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	9,1	7,2	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	2 238	2 392	2 612	2 848	3 102	3 375	3 668	3 985
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5,5	6,7	5,5	4,6	4,1	4,1	4,0	4,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-1,2	-2,0	-1,8	-1,8	-1,9	-2,0	-2,1	-2,3
Nüfus (milyon)	1407,56	1417,17	1428,63	1441,72	1454,61	1467,23	1479,58	1491,67
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	83,8	81,0	81,9	82,3	82,2	81,8	81,2	80,5

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: IMF

Hindistan ekonomisi iki farklı yapıya sahiptir. Bir yanda, orta sınıfın en vasıflı kişilerini çalıştıran modern ve küresel rekabet gücüne sahip bilgiye dayalı hizmetler sektörü, diğer yanda çoğunlukla az eğitilmiş işgücünün çalıştığı ve rekoltesi yağışlara bağlı tarım sektörü yer almaktadır. İmalat sektörü geleneksel olarak kalitesiz mallar nedeniyle yetersiz olmasına rağmen, bu durum son yıllarda değişmeye başlamıştır.

Son yıllarda ekonominin tarıma bağımlılığı azalmış olsa da GSYİH'deki dalgalanmalar hala yıllık muson yağmurlarının sonuçlarına bağlıdır. Toprak sahiplerinin çoğunluğu geçinecek kadar tarım yapabilmektedirler ve çoğu çiftçi ailesi yoksulluk sınırının altında yaşam sürdürmektedirler. Hindistan özellikle kırsal alanda dünyadaki en kötü insani gelişim indekslerinin bazılarında sahiptir. Buna karşın, Hindistan aynı zamanda çok sayıda yüksek nitelikli işgücüne ve birkaç tane uluslararası endüstriyel gruba da sahiptir.

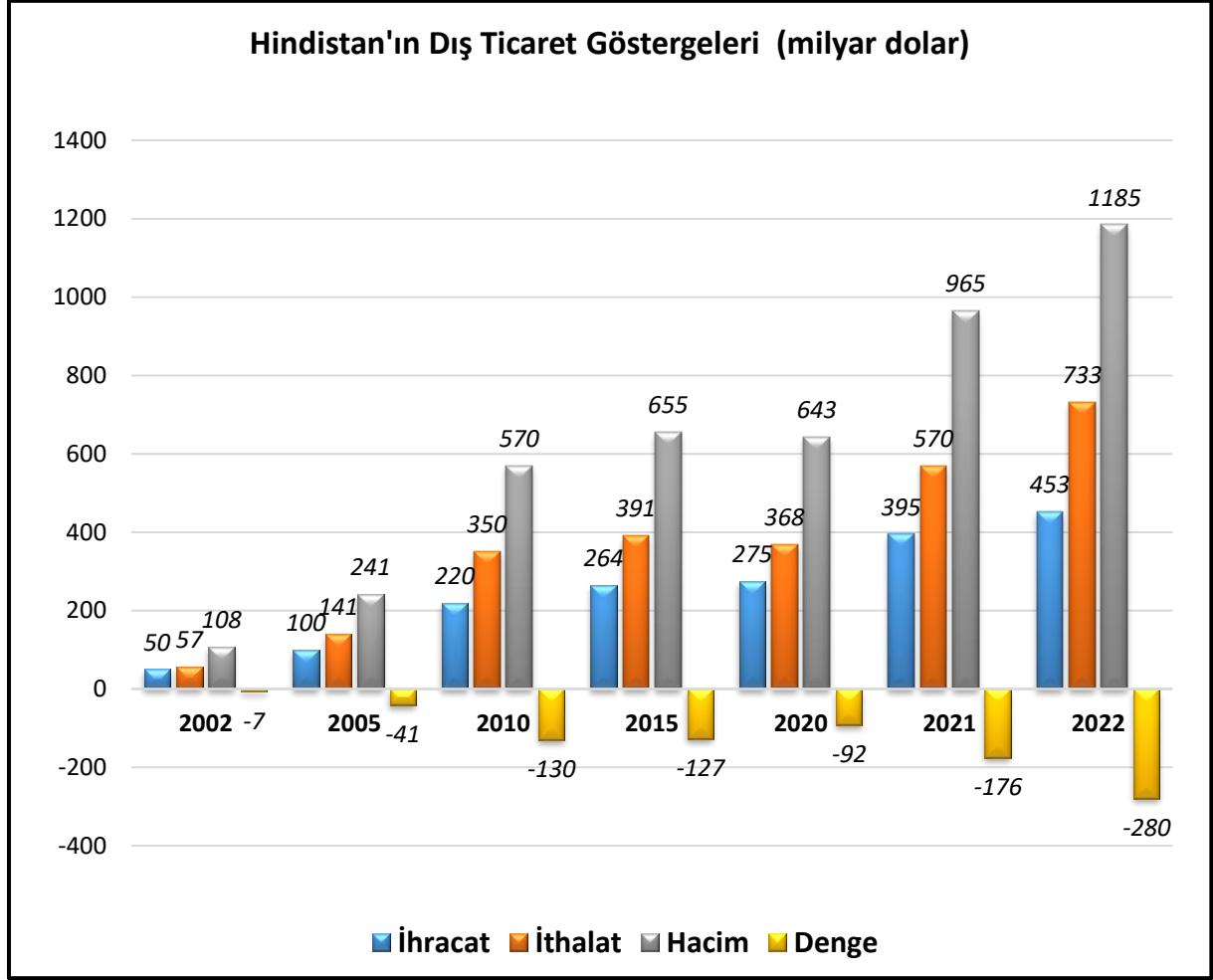
Son yıllardaki büyümeye rağmen mali durum zayıflığını sürdürmektedir. Bütçe açığını azaltmaya yönelik politikaların uygulanması politik olarak zorunlu hale gelmiştir. Sübvansiyonları azaltmak, vergi mükelleflerinin sayısını ve tahsilat oranlarını artırmak, kamu çalışanlarının sayısını azaltmak ve kamu teşekküllerini kapatmak ya da özelleştirmek güçlü karşıt gruplar yüzünden oldukça zordur.

Hindistan'ın son ekonomik reformları başlattığı 1990'lı yılların başından itibaren ekonomik büyüme geçici olmaktan çıkmış ve önceki yıllardan daha yüksek bir büyüme oranı yakalanmıştır

Hindistan'ın son 3 yıl itibarıyla yıllık reel büyüme verilerine bakıldığında; ülke ekonomisinin 2020'de %6,6 küçüldüğü, 2021 yılında %9,1 ve 2022 yılında %7,2 oranlarında büyüme kaydettiği görülmektedir. IMF tahminlerine göre, ülke ekonomisinin 2023 ve devamında yıllık %6,3 oranlarında büyümesi beklenmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Kaynak: Trademap

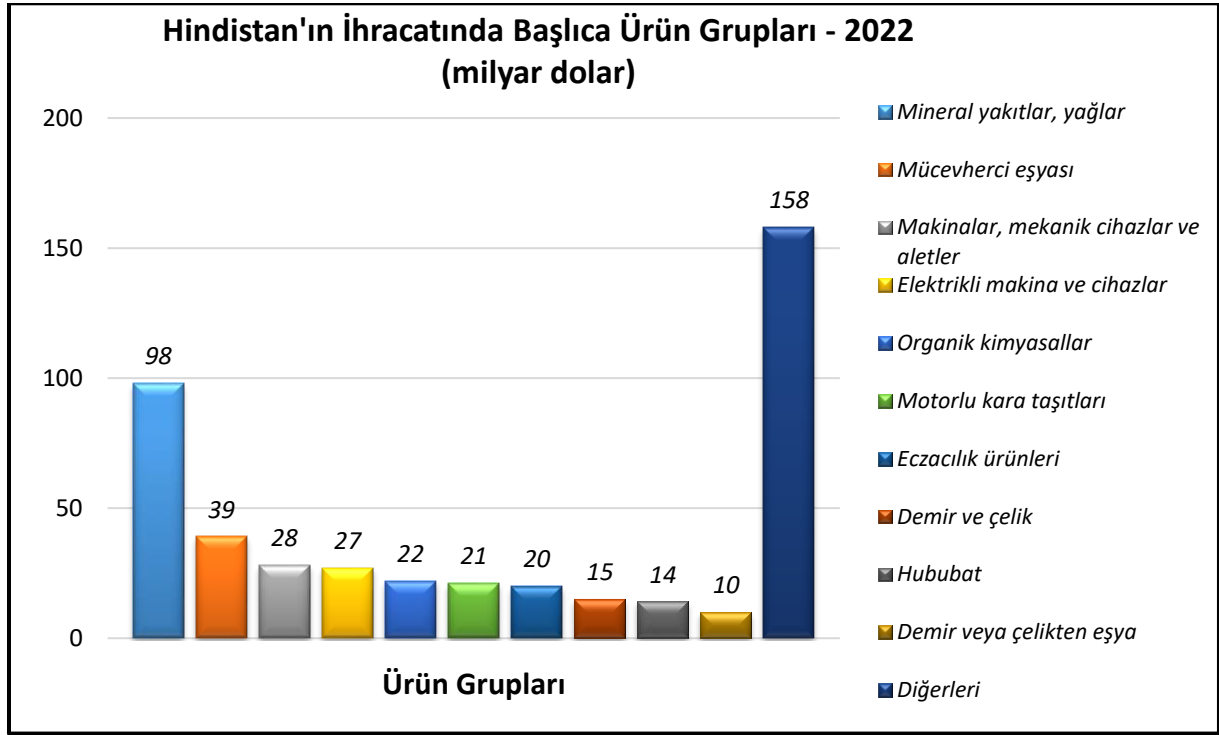
Hindistan'ın ihracatı 2022 yılında, bir önceki yıla göre %14,7 oranında artarak 452,7 milyar dolar olmuştur. Aynı yıl ülkenin ithalatı ise %28,4 oranında artmış ve 732,6 milyar dolar olmuştur. Aynı yıl ülkenin dış ticaret hacmi %22,8 oranında artarak 1,2 trilyon dolara yükselmiş, dış ticaret açığı ise %59,4 oranında artarak 279,9 milyar dolar olmuştur.

2022 yılı itibariyle ülkenin ihracatındaki başlıca ürünler: İşlenmiş petrol ürünleri, elmaslar, ilaçlar, mücevherat, telefon cihazları, pirinç, işlenmemiş alüminyum, otomotiv aksam ve parçaları, binek araçlar, kamış/pancar şekeri, haşere önleyiciler-dezenfektanlar vb. ve kabuklu hayvanlar olmuştur.

2022 yılı itibariyle ülkenin ithalatındaki başlıca ürünler: Ham petrol; taşkömürü; işlenmemiş ya da yarı-işlenmiş altın; petrol gazları; elmaslar; elektronik entegre devreler; telefon cihazları; işlenmiş petrol ürünleri; palm yağı; azot/fosfor/potasyum içeren mineral veya kimyasal gübreler ve işlenmemiş ya da yarı-işlenmiş gümüşdür.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

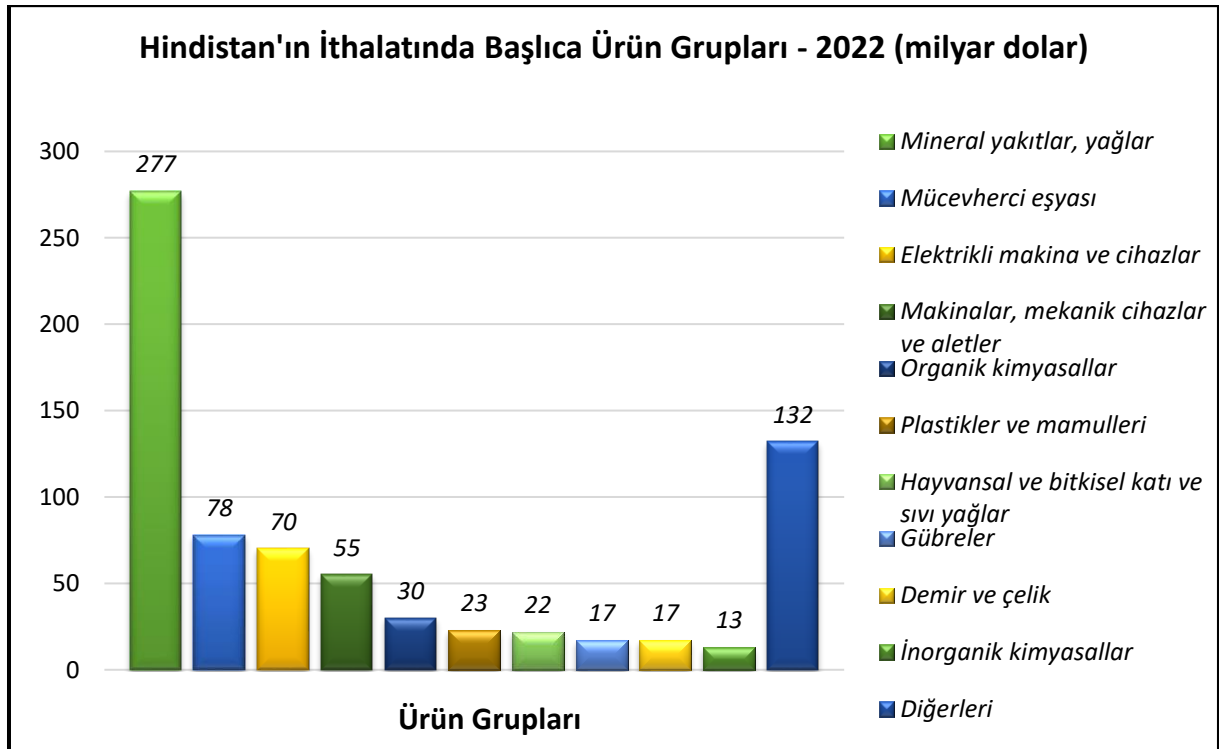
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

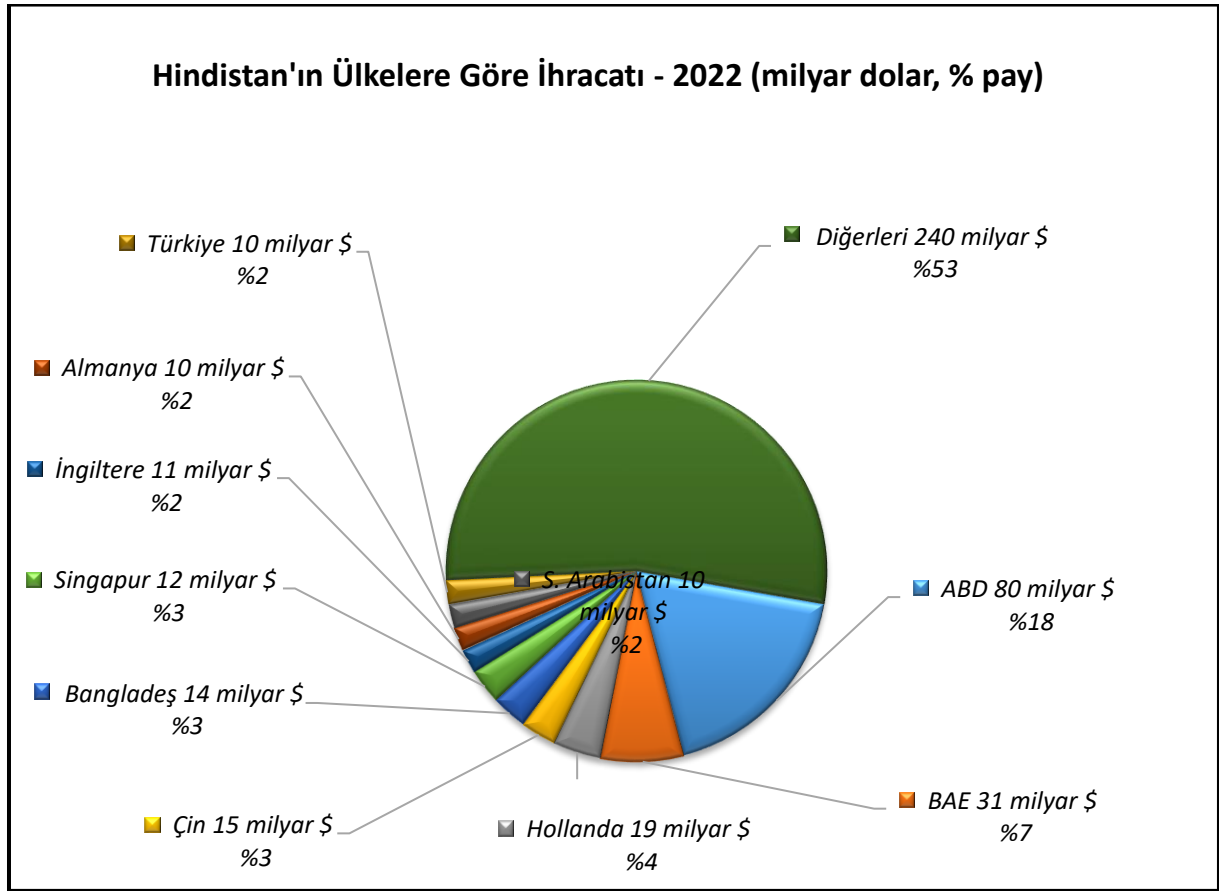

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

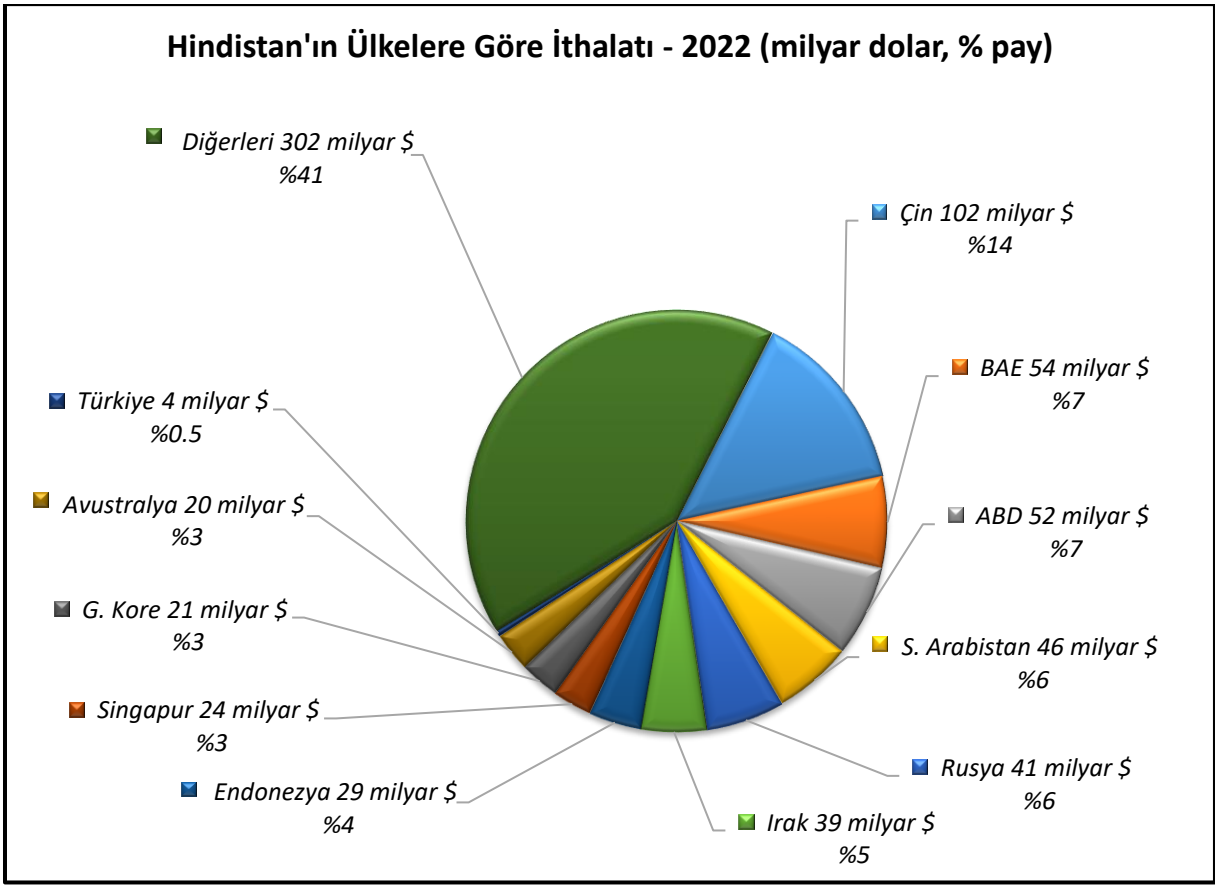
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Hindistan'da yabancı yatırımcılar şirketin öz sermayesi, şirket kararlarında oy hakkı, zorunlu devlet onaylamaları ve sermaye kontrolleri yollarıyla kontrol altında tutulmaktadır. 1991 yılından bu yana devlet bu kısıtlamaları rahatlatan ekonomik reformlar uygulamaktadır. Buna rağmen hala bir dizi karmaşık kısıtlamalar bulunmaktadır. Yabancı yatırımlar hala bazı sektörlerde yasaktır.

1990'ların ortalarından itibaren Hindistan çoğu sektörde yabancı yatırıma otomatik onay verilmesi uygulamasına izin vermiştir. Uygun hallerde, yabancı yatırımcılar bu sayede devlet lisansına ve onaylarına gerek duymadan basitçe Hindistan Merkez Bankasına (RBI) yatırımlarını bildirmektedirler. Diğer sektörlerde Yabancı Yatırımı Geliştirme Kurulu (FIPB) ya da Yabancı Yatırım Kabine Komitesinden onay istenmektedir. Devletin onay prosedürlerine göre Hindistan'da ikamet etmeyen Hintliler ve tek markalı perakende satış dışındaki yabancı yatırım başvuruları Maliye Bakanlığının Ekonomik İşler Dairesince alınmaktadır. Hindistan'da ikamet etmeyen Hintliler ve tek markalı perakende satış için yabancı yatırım başvuruları ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Sanayi Politikası Geliştirme Dairesince alınmaktadır. Kurallar sanayiden sanayiye sıkça değişiklik göstermektedir.

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Serbestleşmeye doğru bir gidiş olmasına rağmen, Hindistan'da yatırım yapma süreci her zaman şeffaf değildir. 2005 yılında yeni yapılacak yabancı yatırımlar üzerindeki kısıtlamalar kısmen azaltılmıştır. Getirilen yeni kurullarla eski ortak girişimler üzerindeki kısıtlamalar devam etmekte fakat yeni yatırımcılar kendi ticari koşulları hakkında müzakere yapabilmektedir. Yerel firmanın, yabancı ortağının iş stratejisini kısıtlama yetkisi azaltılmıştır, ancak şirketin elden çıkarılma stratejisi ve tasfiyesine ilişkin prosedürler mevcut ortaklıklar için hala belirsizliğini korumaktadır.

Gayrimenkul, çok markalı perakendecilik, hukuk hizmetleri, güvenlik hizmetleri, nükleer enerji ve demiryolları gibi birçok alanda ve alt sektörlerinde yabancı yatırımlar yasaklanmıştır. Uydu kentler gibi bazı gayrimenkul projelerine yabancı yatırım izni verilebilmektedir. Hindistan'da ikamet etmeyen Hintliler konut ve gayrimenkullere yatırım yapabilmektedir. Ayrıca yabancı yatırımın %49 ile sınırlı olduğu sivil havacılık şirketlerinin %100'ünü ellerinde tutabilmektedirler. Hindistan'da ikamet etmeyen Hintlilerin çifte vatandaşlık hakları vardır ve Hindistan vatandaşı gibi yatırım yapabilmektedirler. Yurtdışına sermaye çıkışı Hindistan vatandaşları için giderek kolaylaşmaktadır.

Hindistan'ın özelleştirme politikası kapsamında yabancı yatırımcılar devlet mallarının satışlarına teklif verebilmektedirler. Bu özelleştirme politikası 2004 yılındaki hükümet değişikliği ile hızını kaybetmiştir. Yabancı yatırımcılar yatırımlarının başında ya da yatırım yapıldıktan sonra Hindistan vatandaşı gibi muamele görmektedirler. Lisans gerektiren sektörlerde yabancı yatırımcılara prosedürlerde ayrımcılık yapılmamaktadır. Buna rağmen bazı tüketim malı sektörlerinde ihracat zorunlulukları ve yerli girdi kullanma zorunluluğu yabancı yatırımcılara kabul ettirilmiştir.

Mevcut şirketler de yabancı ortaklığa gidebilmek için otomatik yatırım izni alabilmektedir. Koşullar şunlardır:

- i) Yabancı payı artışı şirketin öz sermayesi artışı ile birlikte olmalıdır (yabancı yatırımcı mevcut hisseleri satın almak yoluyla yatırım yapamaz),
- ii) Yapılan yatırım döviz girdisi sağlamalıdır,
- iii) Hindistan şirketinin yönetim kurulu buna onay vermelidir

Faydalı olabilecek web siteleri:

www.ibef.org - India Brand Equity Foundation (IBEF)

www.investindia.gov.in – National Investment Promotion and Facilitation Agency

Doğrudan Yatırım Akışı ve Stoku

	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	44 727	49 940	55 400	60 200	65 400	71 300	76 300
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	1,42	1,47	1,50	1,50	1,50	1,60	1,60
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	514 133	510 748	566 148	626 348	691 748	763 048	839 348
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 17 239	- 13 988	- 13 000	- 12 000	- 13 700	- 15 900	- 15 000
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	208 095	222 627	235 628	247 628	261 328	277 228	292 228

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: EIU

Hindistan'daki Serbest Bölgeler (Özel Ekonomik Bölgeler)

Hindistan'da kurulabilen birkaç tane serbest bölge çeşidi vardır. Bunlardan en önemlisi Özel Ekonomik Bölge olarak adlandırılan serbest bölgedir. Bu bölgelerde her çeşit üretim ve hizmet faaliyeti yürütülebilmektedir. Yatırım ve işletme safhasında bütün vergilerden muafiyet sağlanmaktadır. İç piyasaya mal ve hizmet satışı yapılabilmektedir. Yatırımın 5 yıl içinde net döviz kazandırma olarak geri dönüşümü gerçekleşmektedir.

İhracat İşleme Bölgeleri ve Yazılım Teknoloji Parkları da ihracata yönelik faaliyetler için düzenlenmiş diğer serbest bölge çeşitleridir.

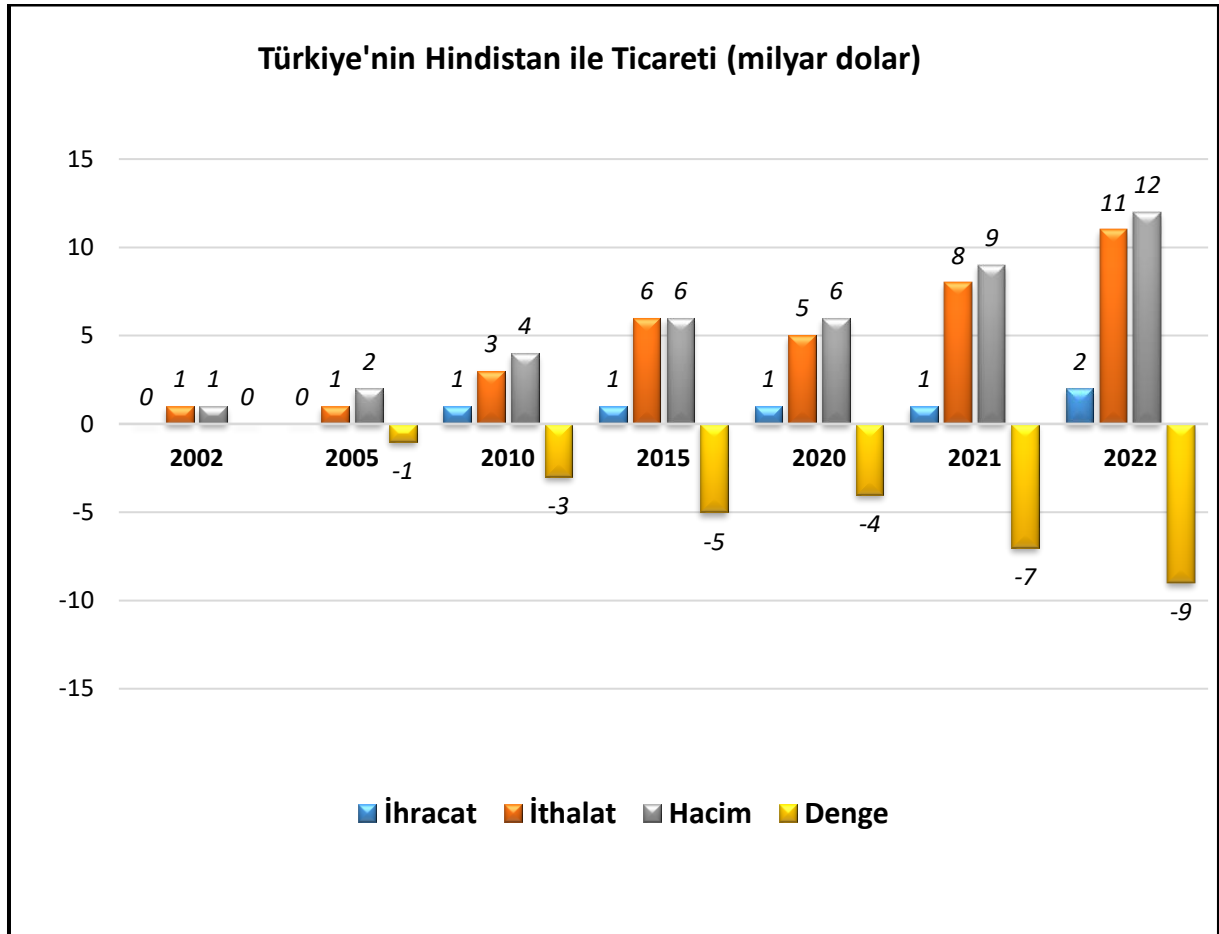
İhracata Yönelik Birimler de bu kapsamdaki farklı bir yaklaşımdır. Bu şirketlerin üretim tesisi herhangi bir yerde olabilir. Üretimin tamamını ihraç etmek zorunluluğu vardır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

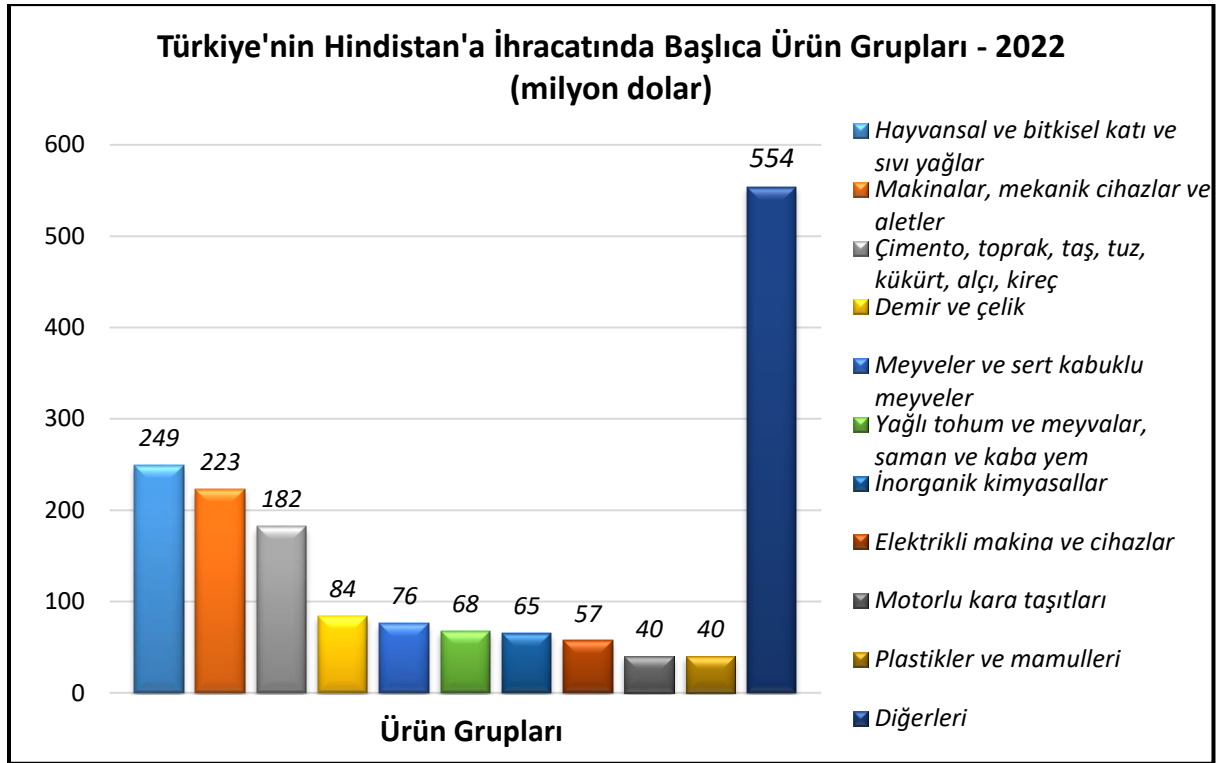
Türkiye ile Hindistan arasında ticaret hacminde gözlenen artışa rağmen, ticaret dengesi sürekli olarak ülkemiz aleyhine sonuçlanmaktadır. İki ülke arasında en yüksek ticaret hacmine 2022 yılı içerisinde ulaşılmıştır. 2022 yılında ihracatımız, bir önceki yıla göre %25,5 oranında artarak 1,6 milyar dolar olmuştur. Hindistan'dan ithalatımız ise 2022 yılında bir önceki yıla göre %34,8 oranında artarak 10,7 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye-Hindistan Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

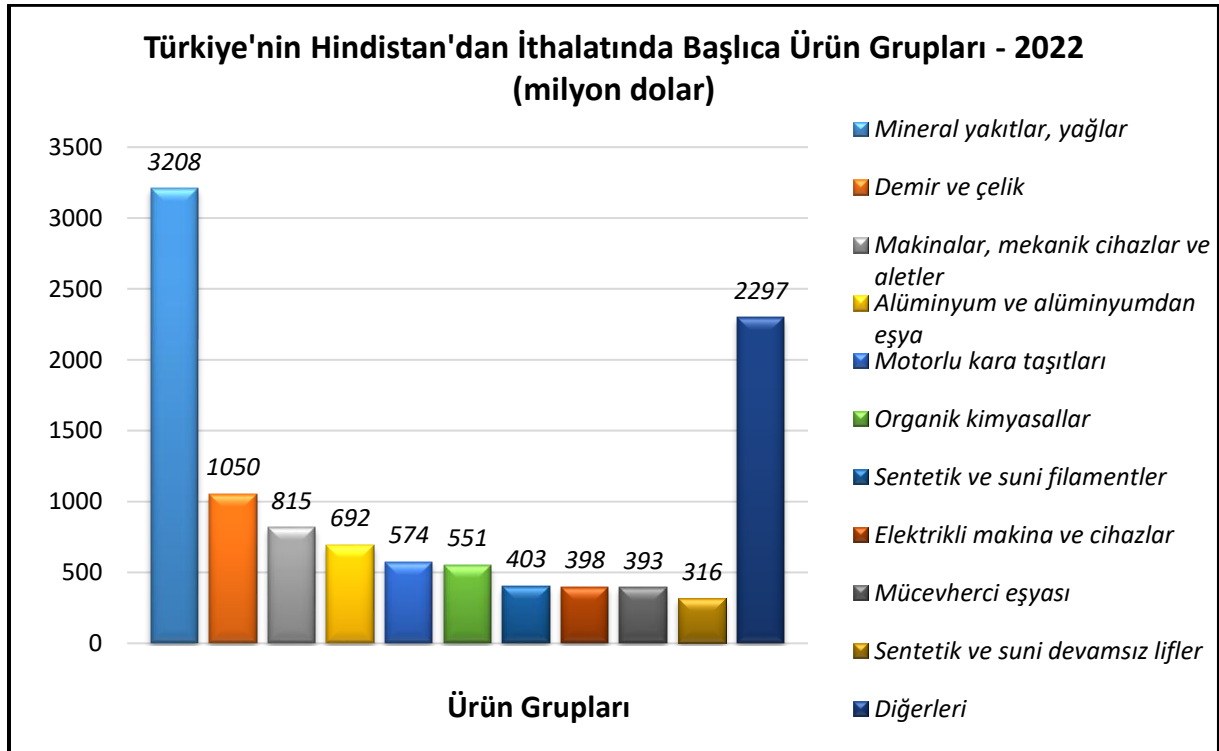
Türkiye'nin Hindistan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Hindistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

Hindistan'da yatırım yapılabilecek sektörler olarak aşağıdaki sektörlerin öne çıktığı görülmektedir:

- Tarımsal ürün ve gıda işleme
- Mobilya
- Tekstil ve konfeksiyon
- Deri işleme, konfeksiyon ve ayakkabı
- Halı
- İnşaat malzemeleri
- Tekstil kimyasalları
- Otomotiv yan sanayii
- Cam eşya
- Kuyumculuk
- Turizm
- Otelcilik

Türk firmalarının Hint yatırımlarından aldığı pay oldukça düşük düzeyde olmasına karşın, son yıllarda artış yönünde bir eğilim gözlenmektedir. Ülkemizde toplam 248 adet Hint ortaklı firma faaliyet göstermektedir. İki ülke arasında son dönemde yapılan karşılıklı yatırımlardan bazıları aşağıda özetlenmiştir (Veriler Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı'ndan alınmıştır):

Polyplex (www.polyplex.com)

Yatırım Tutarı: 120 Milyon dolar

İstihdam: 250

Üretim: polyester film (%75-80 İhracat)

Yer: Avrupa Serbest Bölgesi Çorlu

Jain

Yatırım Tutarı: 20 Milyon Dolar

İstihdam: 400

Üretim: sulama sistemleri

Yer: Adana

Tractors and Farm Equipment Limited (Tafe)

Yatırım Tutarı: 20 Milyon \$

İstihdam: 90- 250

Üretim: Traktör

Yer: Manisa Organize Sanayi Bölgesi

Borusan Telekom – Dhanus: Merkezi Chennai, Hindistan'da ve global operasyon merkezleri Yeni Delhi ve Kaliforniya'da bulunan Dhanus Technologies Ltd., 1993 yılında kurulmuştur. Şirket, telekom servisleri, IT/ITES ve Telematic hizmetleri gibi temel olarak iletişim hizmetleri alanlarında operasyonlarını sürdüren firma portföyüne Türkiye'den Borusan Telekom'u katmıştır. Dhanus, Borusan Telekom'un %100'ü için 30 milyon USD dolayında bir anlaşmaya vardıklarını açıklamıştır.

GMR – Limak: Temmuz 2007’de yapılan ihale sonucu KDV dahil 2,28 milyar Euro bedelle Sabiha Gökçen havalimanının yeni dış hatlar terminal binası ve diğer ilgili tesislerinin yap-işlet-devret modeli ile yapılması hakkını kazanan Limak İnşaat AŞ.- GMR Infrastructure Ltd- Malaysia Airport Holding Berhad Ortak Girişim Gurubunda %40 hisse ile yer alan GMR grup, Hindistan’ın önde gelen altyapı, inşaat ve enerji şirketlerini bünyesinde barındırmaktadır. Delhi ve Haydarabat havalimanlarının da işletmesini yürüten GMR, elektrik üretim, iletim ve dağıtımında Hindistan’daki başlıca firmalardan biridir. GMR grup ayrıca tarım ürünleri ve özellikle de etanol üretimi alanında faaliyet göstermektedir.

Hobi Kozmetik: Hindistan’ın en büyük hızlı tüketim ürünleri şirketlerinden olan Dabur, yeni pazarlara açılma stratejisi çerçevesinde Türkiye’de Hobi Kozmetik’e talip olmuştur. İki şirket arasındaki görüşmeler olumlu sonuçlanmış ve Dabur Hobi ile Türkiye pazarına girmiştir.

IOC – Çalık: İlk olarak Çalık Holding ile birlikte Tüpraş özelleştirmesine katılan IOC’nin (Indian Oil Corporation) yine aynı holdingle 4,9 milyar dolara mal olacak 15 milyon ton/yıl kapasiteli rafineri ve petrokimya tesisini ortak olarak kurmak için EPDK’ya yaptığı 49 yıllık rafineri lisans başvurusu kabul edilmiştir.

Arcelor Mittal: Hindistan’ın ve dünyanın önde gelen demir-çelik şirketi Arcelor Mittal, Borusan Holding’le %50 ortaklıkla, Gebze’de 4,8 milyon ton kapasiteli bir sıcak sac tesisi kurma kararı almıştır. 2010 yılı Haziran ayında Arcelor Mittal Yassı Çelik Başkanı Robrecht Himpe’nin katılımıyla tesis resmi olarak açılmıştır. Tesisin yıllık 4,8 milyon tonluk sıcak sac üreterek 3 milyar dolarlık ciro yapması planlanmaktadır.

TAFE: Hintli Tractors and Farm Equipment Limited (TAFE) Manisa Organize Sanayi Bölgesi’nde yıllık 15 bin traktör üretimi planı ile bir traktör üretim ve montaj tesisi yatırımı gerçekleştirmiş ve üretime 2010 yılı sonlarında başlamıştır.

Çelebi Holding: Çelebi Hava Servisi'nin çoğunluk hissesini elinde bulundurduğu ÇHS/Nas India konsorsiyumu, Mumbai (Bombay) Chhatrapati Shivaji Uluslararası Havalimanı'nda yer hizmetleri verme hakkı için açılan ihaleyi kazanmıştır. Çelebi Hava Servisi A.Ş'nin yüzde 51, NAS Aviation Services Pvt Ltd'nin de (NAS India) yüzde 49 oranında pay sahibi olduğu ÇHS/NAS India konsorsiyumunun, MIAL tarafından 1 Kasım 2008'de yapılan değerlendirmede, "ihalede en iyi teklifi veren konsorsiyum" olduğu açıklanmıştır. İhale sonucuna göre ÇHS, Bombay Havalimanı'nda 10 yıl süre ile yer hizmeti verme hakkı kazanmıştır. Nisan 2009'da ise Çelebi Hava Servisi, Hindistan'ın Yeni Delhi kentindeki, Uluslararası Havalimanı, Hindistan'ın kargo trafiği açısından ikinci büyük havalimanı olan Delhi Indra Gandhi Uluslararası Havalimanı'nın işletmecisi Delhi International Airport Private Ltd. (DIAL) tarafından açılan kargo terminali ihalesini kazanmıştır. Çelebi Hava Servisi'nden İMKB'ye yapılan açıklamada, Delhi Indra Gandhi Uluslararası Havalimanı İşletmecisi DIAL tarafından, havalimanında mevcut kargo terminalinin (Brownfield) geliştirilmesi, modernizasyonu, finansmanı ve 25 yıl süreyle işletilmesi için açılan ihalenin Çelebi lehine sonuçlandırıldığı ihale makamı tarafından şirkete bildirildiği belirtilmiştir. Delhi Havalimanı'nın kargo trafiği 2001 yılından bu yana yıllık ortalama yüzde 10 büyüdüğü belirtilmiştir. Delhi Indra Gandhi uluslararası havalimanı kargo trafiğinin gelecek on yılda 1 milyon tona ulaşacağı öngörülmektedir.

Jindal: Hindistan'ın diğer önemli bir çelik şirketi olan Jindal, paslanmaz çelik, krom madeni ve

termik santral alanlarında ülkemizde yatırım yapma kararı almıştır. İlk aşamada 500-600 milyon dolarlık bir yatırım yapılarak bir termik santralin kurulması planlanmaktadır.

Polyplex: Dünyanın 5. büyük ince polyester film üreticisi Polyplex, üretim operasyonlarını coğrafi olarak çeşitlendirme stratejisine paralel olarak Çorlu Avrupa Serbest Bölgesi'nde Aralık 2005'te 24.000 TPA'lık kapasiteli bir polyester film tesisi yatırımı yapmıştır. İçerisinde 4 MW'lık bir elektrik santrali barındıran yatırım projesinin ardından 2006 yılının Mart ayında 5000 TPA kapasiteli bir metal kaplama tesisi yatırımı yine aynı bölgede hayata geçirilmiştir. Firma son olarak bir çip tesisi kurma sürecinde olup, tüm yatırımların toplam tutarı 55 milyon ABD Doları olarak öngörülmektedir. Bu firmanın yatırımı Türkiye'yi bölgedeki en önemli polyester film üreticilerinden biri konumuna getirmiştir.

Farplas Hindistan Yatırımı: Renault, Toyota, Ford, Honda, Mercedes ve Hyundai gibi markaların önemli tedarikçisi olan Farplas, global araç projelerinde yer alabilmek için 2008 ortasında Hindistan'da üretime başladı.

Fernas A.Ş.: Türk Mühendislik firması FERNAS'ın 2009 yılında Hindistan'ın Medya Pradesh Eyaletinde yaklaşık 100 Milyon ABD Doları bedele karşılık gelen 350 kilometrelik LPG boru hattı inşasını gerçekleştirmiştir. Ayrıca, yaklaşık 70 ve 450 Milyon ABD Doları bedele karşılık gelen iki yeni ihale daha kazanmış ve birçok ihaleyi ise takip etmektedir.

Söktaş Tekstil Fabrikası: Söktaş Tekstil'in 2007'de Hindistan'da kurduğu Söktaş India PVT şirketi Hindistan pazarına yönelik üretime başlamıştır. Türkiye'de yılda 14 milyon metre olan kapasitesini Hindistan fabrikasıyla ikiye katlayacak olan Söktaş Tekstil, özellikle Hindistan ve diğer Asya ülkelerinde yüz milyonlarca kişiden oluşan lüks tüketim pazarında bizzat bulunarak rekabette öne geçmeyi amaçlamaktadır.

Eczacıbaşı Holding: Eczacıbaşı, Vitra ürünlerinin Hindistan genelinde satışı için Hindistan'ın önemli seramik üreticilerinden olan Kajaria Seramik ile ortaklık yapmaktadır.

Termikel firması, Hindistan'da elektrik sayacı üretimi için Hintli bir firma ile ortaklık anlaşması imzalamıştır.

Bu şirketlerin yanı sıra, Türkiye'nin en büyük ilaç üreticisi Abdi İbrahim, Hindistan merkezli Strides Arcolab ile eşit ortaklığa dayanan Abdi Strides isimli yeni bir şirket kurmuştur. Strides'in geliştirdiği ürünler Türk, Orta Doğu ve eski Sovyet Cumhuriyetleri pazarlarına ulaşırken, Abdi İbrahim'in jenerik ürünleri de Strides'in faaliyet gösterdiği pazarlara erişebilecektir. Karel Santral Sistemleri, Kablo ve Santral Fabrikası; Atlas İlaç, üretim birimi yatırımı; Şişecam, cam üretimi; Cevher grubu otomotiv yan sanayii yatırımı ve Atasay altın işleme tesisi için Hindistan'da yatırım yapmayı düşünen firmalar arasında yer almaktadır.

Son dönem zarfında, Hint firmalarının, ülkemizde yatırım yapmak üzere araştırmalarda buldukları ve çelik, bakır gibi madencilik sektörü, ilaç-eczacılık, otelcilik, köprü-otoyol inşaatı, otomotiv, bilgi teknolojileri, enerji ve şeker alanlarında yatırım yapmak istedikleri gözlemlenmektedir. Hindistan'ın Taj Otel Grubu da dahil olmak üzere, üç Hint otel zinciri turizm sektörü, Hint enerji şirketi Reliant enerji sektörü, Hintli bir firma ülkemizdeki şeker

fabrikalarının özelleştirilmesi ve Hindistan demiryollarına bağlı Ircon International ve RITES şirketleri ise ülkemizdeki otoyol ve köprü inşaatı ihaleleri ile ilgilenmektedir.

EKLER:***EK-1: Hindistan'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%) 2022	Değişim (%) 2021-2022
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		275 488 745	394 813 673	452 684 214	100	14,7
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	26 174 665	54 037 062	94 398 700	20,9	74,7
7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	15 213 101	24 745 997	23 919 692	5,3	-3,3
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	16 635 015	17 122 453	17 450 225	3,9	1,9
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	7 657 647	10 553 431	12 306 262	2,7	16,6
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	3 937 458	6 456 381	10 930 649	2,4	69,3
1006	Pirinç	7 980 028	9 623 557	10 766 623	2,4	11,9
7601	İşlenmemiş alüminyum	3 919 966	6 972 391	7 079 709	1,6	1,5
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	4 146 013	6 179 168	6 664 939	1,5	7,9
8703	Otomobiller	4 620 818	5 483 035	6 585 912	1,5	20,1
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	2 494 646	3 813 056	5 742 001	1,3	50,6
3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici, sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	3 422 043	4 499 386	5 549 593	1,2	23,3
0306	Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş)	3 884 301	5 253 863	4 907 522	1,1	-6,6
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	3 016 995	3 594 440	3 995 595	0,9	11,2
7202	Ferro alyajlar	1 521 667	3 163 280	3 561 995	0,8	12,6
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	2 851 739	2 805 913	3 335 736	0,7	18,9

Kaynak: Trademap

EK-2: Hindistan'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%) 2022	Değişim (%) 2021-2022
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		367 980 363	570 402 004	732 565 993	100	28,4
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	64 579 748	106 406 787	173 515 903	23,7	63,1
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	15 871 091	25 710 184	48 985 861	6,7	90,5
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	21 922 212	55 782 958	36 574 558	5,0	-34,4
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	15 247 155	24 044 645	32 369 218	4,4	34,6
7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	15 899 277	26 289 276	27 301 703	3,7	3,9
8542	Elektronik entegre devreler	8 417 890	12 391 532	16 122 209	2,2	30,1
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	12 708 011	13 239 884	15 969 063	2,2	20,6
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	5 879 956	9 726 199	14 815 167	2,0	52,3
1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	5 119 263	9 568 456	11 728 740	1,6	22,6
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	7 283 509	10 895 044	11 090 347	1,5	1,8
3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	2 779 211	3 781 234	8 106 970	1,1	114,4
3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	3 047 109	4 361 342	7 488 857	1,0	71,7
7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 196 950	2 111 080	6 381 974	0,9	202,3
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	2 709 015	3 978 243	6 129 476	0,8	54,1
1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	2 986 426	4 750 933	6 095 772	0,8	28,3

Kaynak: Trademap

EK-3: Hindistan'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (%) 2022	Değişim (%) 2021-2022
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		275 488 745	394 813 673	452 684 214	100	14,7
1.	ABD	49 320 596	71 510 497	80 230 193	17,7	12,2
2.	BAE	17 953 335	25 446 639	31 322 728	6,9	23,1
3.	Hollanda	6 261 190	10 284 461	18 500 438	4,1	79,9
4.	Çin	19 008 267	23 036 597	15 084 401	3,3	-34,5
5.	Bangladeş	7 912 821	14 092 748	13 833 759	3,1	-1,8
6.	Singapur	8 295 020	10 650 087	11 830 795	2,6	11,1
7.	İngiltere	7 767 620	10 374 395	11 235 450	2,5	8,3
8.	Almanya	7 656 985	9 513 606	10 441 963	2,3	9,8
9.	S. Arabistan	6 154 273	8 245 418	10 152 976	2,2	23,1
10.	Türkiye	3 636 047	7 264 963	10 014 499	2,2	37,8
11.	Endonezya	4 363 742	8 089 416	9 866 614	2,2	22,0
12.	Hong Kong	9 537 369	11 290 061	9 797 909	2,2	-13,2
13.	Brezilya	3 675 781	6 262 205	9 724 341	2,1	55,3
14.	Belçika	4 565 324	9 055 695	9 693 645	2,1	7,0
15.	Nepal	5 854 597	9 189 859	8 531 438	1,9	-7,2

Kaynak: Trademap

EK-4: Hindistan'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (%) 2022	Değişim (%) 2021-2022
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		367 980 363	570 402 004	732 565 993	100	28,4
1.	Çin	58 798 825	87 535 136	102 249 180	14,0	16,8
2.	BAE	23 901 107	43 070 345	53 851 377	7,4	25,0
3.	ABD	26 615 673	41 386 816	51 772 471	7,1	25,1
4.	S. Arabistan	17 723 810	27 689 346	46 188 427	6,3	66,8
5.	Rusya	5 937 619	8 695 038	40 628 245	5,5	367,3
6.	Irak	16 172 948	26 566 073	39 068 377	5,3	47,1
7.	Endonezya	12 020 795	16 724 828	28 665 341	3,9	71,4
8.	Singapur	12 306 747	18 201 531	24 418 725	3,3	34,2
9.	G. Kore	12 168 869	17 076 153	20 723 337	2,8	21,4
10.	Avustralya	7 263 296	15 103 006	19 623 303	2,7	29,9
11.	Hong Kong	14 578 345	18 201 551	19 456 869	2,7	6,9
12.	Katar	8 121 369	11 544 869	17 551 565	2,4	52,0
13.	İsviçre	11 312 540	29 492 003	16 302 711	2,2	-44,7
14.	Japonya	10 206 851	14 412 239	15 749 466	2,1	9,3
15.	Almanya	9 684 429	12 965 243	13 903 417	1,9	7,2
...
34.	Türkiye	1 579 485	1 966 709	3 698 626	0,5	88,1

Kaynak: Trademap

EK-5: Türkiye'nin Hindistan'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%) 2022	Değişim (%) 2021-2022
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		889 670	1 304 989	1 637 529	100	25,5
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	0	0	210 209	12,8	0
2515	Mermer ve traverten, ekosin, su mermeri, kireçli taşlar	59 500	92 538	132 442	8,1	43,1
1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	906	0	67 611	4,1	0
0808	Elma, armut ve ayva (taze)	27 630	67 743	67 167	4,1	-0,9
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	62 439	91 397	58 953	3,6	-35,5
1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	31 843	73 665	38 234	2,3	-48,1
4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	3 831	9 580	35 849	2,2	274,2
2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	15 135	17 856	35 549	2,2	99,1
8409	Sadece veya esas itibarıyla 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	15 716	30 029	31 650	1,9	5,4
6815	Taştan ve diğer minerallerden eşya	195	12 139	27 434	1,7	126
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	15 384	21 631	25 877	1,6	19,6
8422	Bulaşık, şişe vb. yıkama ve kurutma makinaları, şişe, kutu çuval vb. doldurma, etiketleme makinaları, ambalaj vb. makinalar	24 653	29 108	21 986	1,3	-24,5
2528	Tabii boratlar ve bunların konsantreleri	12 908	19 562	21 669	1,3	10,8
4104	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların dabalıkmış veya crust (ara kurutmalı) post ve derileri	10 189	23 054	21 110	1,3	-8,4
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	13 466	23 716	20 676	1,3	-12,8

Kaynak: Trademap

EK-6: Türkiye'nin Hindistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (%) 2022	Değişim (%) 2021-2022
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		4 830 121	7 936 138	10 697 671	100	34,8
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	984 250	1 761 891	3 201 741	29,9	81,7
7601	İşlenmemiş alüminyum	18 552	907 916	682 193	6,4	-24,9
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	2	584 911	480 275	4,5	-17,9
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	219 967	330 424	397 880	3,7	20,4
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	248 010	349 695	356 125	3,3	1,8
3204	Sentetik organik boyayıcı maddeler, floresanlı aydınlatma maddeleri veya lüminofor olarak kullanılan organik ürünler	203 937	251 801	265 637	2,5	5,5
7202	Ferro alyajlar	22 796	102 642	233 205	2,2	127,2
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	299 296	124 915	232 840	2,2	86,4
5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	70 159	83 651	184 046	1,7	120
5509	Sentetik devamsız lifden iplik (dikiş ipliği hariç) (toptan)	66 954	86 877	181 888	1,7	109,4
7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	98 745	104 984	155 905	1,5	48,5
8445	Dokumaya elverişli elyafın hazırlanması, eğirme, katlama, bükme ve ipliklerin hazırlanmasına mahsus makinalar	46 646	94 257	138 087	1,3	46,5
7222	Paslanmaz çelikten çubuk ve profiller	67 876	111 387	137 072	1,3	23,1
8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	106 413	117 052	130 815	1,2	11,8
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	225 023	121 295	130 255	1,2	7,4

Kaynak: Trademap